

Otto Perez Molina van de rechtse Patriottische Partij behaalde in de eerste verkiezingsronde van de presidentsverkiezingen in Guatemala op 11 september jongstleden 37 procent van de stemmen, tegenover 24 procent voor zijn grootste rivaal Manuel Baldizon van de rechtse Vernieuwde Democratische Vrijheidspartij. De tweede rond zal plaatshebben op 6 november. Mogelijke verkiezing van Molina: een stap achteruit voor democratie in Guatemala

De verkiezing van Molina zou een stap achteruit betekenen voor de consolidatie van de jonge Guatemalteekse democratie. Ze zou ook in tegenstelling staan met de huidige politieke ontwikkeling in de regio die zich verwijderd heeft van staatsgrepen en ultrarechtse opties, de specifieke situatie in Honduras uitgezonderd. Elders in de regio regeert het FMLN (Frente Farabundo Martí para la Liberación Nacional) vandaag in El Salvador en het FSLN (Frente Sandinista de Liberación Nacional) in Nicaragua. Volgens de laatste peilingen komt Daniël Ortega (FSLN) quasi zeker opnieuw als overwinnaar uit de bus komt.

Wat Honduras betreft, heeft de aanhoudende massale sociale mobilisatie ervoor gezorgd dat Zelaya in mei kon terugkeren naar zijn land. Dit heeft meteen ook duidelijk gemaakt dat het land, zonder politieke deelname van het Frente Nacional de Resistencia Popular, politiek onbestuurbaar is en zal zijn.

In een land zoals Guatemala, dat voor 70 % uit inheemse bevolking bestaat, voelt deze zich niet vertegenwoordigd binnen de politieke inheemse organisaties met electorale aspiraties zoals het Frente Amplio ("Breed Front") dat aangevoerd werd door Rigoberta Menchu in samenwerking met Winiq, URNG en ANN. Doorgevoerde militarisering met Molina

Otto Perez Molina heeft al aangekondigd met ijzeren hand te zullen regeren. Hij heeft tijdens zijn verkiezingscampagne herhaaldelijk gezegd dat hij samen met het leger de georganiseerde misdaad zal bestrijden en dat er terug militaire strategieën zullen worden ontwikkeld om het geweld tot op het bot uit te roeien. Binnen deze context pleit hij er voor de "Task Forces" terug op te richten. Het oprichten van "Task Forces" is een militaire tactiek die in de jaren '80 door het leger werd toegepast om de guerrilla zowel in Guatemala als in de rest van Latijns-Amerika te bestrijden en dit binnen de context van de Doctrine van de Nationale Veiligheid. Voedselzekerheid en bescherming van de mensenrechten nog meer in het gedrang...

Het thema van het geweld waar de kandidaten zoveel mee uitpakken bedekt twee andere zeer prominente thema's: voedselzekerheid en de vervolging van mensenrechtenverdedigers waaronder

ook heel wat vakbondsmilitanten en vakbondsleiders. Vooral wat betreft voedselzekerheid is het totaal gebrek aan bekommernis van de kandidaten hierover een echte tragedie. Guatemala is een land dat met zijn natuurlijke rijkdommen eigenlijk heel Centraal-Amerika zou kunnen voeden. Vandaag de dag kampt het land echter met voedseltekorten voor haar eigen bevolking. Bewerkbare gronden worden immers op arbitraire wijze weggegeven aan transnationale bedrijven die werkzaam zijn in de mijnbouw en biobrandstoffen.

De Guatemalteekse regering heeft voor de civiele maatschappij de fundamentele rol om het recht op voeding te verzekeren. Bovendien moet ze instaan voor de bescherming van de mensenrechtenverdedigers zodat de democratie functioneert en er rond ontwikkelingsstrategieën gewerkt kan worden.

De Guatemalteekse staat moet de Universele Verklaring van de Rechten van Inheemse Volkeren respecteren en toepassen alsook resolutie 169 van de IAO betreffende het recht op voorafgaande consultatie van inheemse volkeren. De politiek van investering in de productie van biobrandstoffen, mijnbouw en enorme energieprojecten moet daarom herzien worden. Veelal is die politiek immers in strijd met het recht op voeding, land, en water en de rechten van de inheemse volkeren tout court. Eisen vanuit het middenveld naar een nieuwe regering

De syndicale centrales CGTG, Unisitragua en CUSG organiseerden eind juli 2011 samen met MTC de tweede conferentie tegen straffeloosheid. Een ganse reeks eisen en verzuchtingen naar een volgende regering toe werden op tafel gelegd:

1. Respect voor het recht op voorafgaande consultatie van inheemse volkeren zoals beschreven staat in resolutie 169 van de IAO, dat door de Guatemalteekse staat onafhankelijk geratificeerd werd.
2. Toepassing van de wet tegen “feminicidio”, want niettegenstaande het bestaan van deze wet is het aantal moorden op vrouwen gestegen, zowel in Guatemala als in heel Centraal-Amerika . Alleen al in 2010 werden er in Guatemala 695 vrouwenmoorden geregistreerd waarvan 99% niet vervolgd werden.
3. Opvolging van de aanbevelingen van de IAO jegens Guatemala ; aangezien Guatemala ook in het verslag van de laatste conferentie van de IAO in een speciale paragraaf werd vermeld en het land op de lijst staat van de 25 landen waar arbeid – en mensenrechten het meest geschonden worden.
- 4a. Respect en opvolging van de bevindingen van CICIG; de internationale commissie tegen straffeloosheid van de VN.
- 4b. De conferentie eist van de Guatemalteekse regering een zeer doorgedreven hervorming van het justitiesysteem dat onafhankelijkheid garandeert en een versterking inhoudt van de instellingen die belast zijn met de uitvoering en toepassing van de wetspraak.
- 4c. De regering moet middelen voorzien voor het kantoor van de speciale openbare aanklager die zich bezighoudt met schendingen van de syndicale rechten. Parallel hiermee voorziet de syndicale wereld de oprichting van een Instituut voor de Openbare Verdediging van Arbeiders en Werknemers om de bescherming van arbeid- en vakbondsrechten te versterken en te garanderen
5. Algeheel respect voor arbeidsrechten en collectieve arbeidsovereenkomsten en navolging van de aanklacht van de Verenigde Staten tegen de staat van Guatemala betreffende het gebrek aan respect en toepassing van hoofdstuk 16 van het vrije handelsakkoord DR- CAFTA. (Van de 18 punten waaraan moest voldaan worden blijven er nog drie over waaraan nog steeds niet voldaan werd: bestraffende capaciteit van de Algemene Arbeidsinspectie, gebrek aan middelen om te kunnen rekenen op een team van 100 arbeidsinspecteurs en het installeren van een waarborgsysteem die

de betalingen van de werknemers garanderen indien de assamblagebedrijven sluiten voor het einde van de contracten).

6. De absolute nood aan het uitvoeren van een progressieve belastingpolitiek die sociale rechtvaardigheid in de zin van “wie het meeste heeft ook het meeste bijdraagt”, inhoudt! In Guatemala wordt slechts 10 % van het BNP ingehouden.

Ellen Verryt is regionaal verantwoordelijke voor Latijns-amerika bij Wereldsolidariteit